

Aleksandro
Stulginskio
universitetas

Žemės ūkio inžinerijos fakultetas

Pirmosios pakopos studijų programa

ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ INŽINERIJA

Programos kodas	612J17001
Dėstomoji kalba	Lietuvių, anglų, rusų
Studijų krypčių grupė, studijų kryptis	Technologijų mokslai, F01 Gamtos išteklių technologijos
Studijų pakopa	Pirmoji pakopa
Suteikiamas kvalifikacinis laipsnis	Technologijų mokslų bakalauras
Studijų formos ir trukmė	nuolatinė – 4 metai
Programos apimtis, kreditais	240 ECTS kreditų
Studijų programos vykdymo pradžios data	2011
Studijų programos akreditavimo data ir rezultatai	Akredituota, 2014-09-29 (SKVC direktoriaus įsak. Nr. SV6-56)
Studijų programos paskutiniojo patvirtinimo Universiteto senate data ir protokolo Nr.	2011 m. kovo 23 d., protokolas Nr. 503

Studijų programos komitetas:

(patvirtintas Žemės ūkio inžinerijos fakulteto tarybos nutarimu 2016 m. birželio 14 d., protokolas Nr. 58(12.3)-5)

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Darbovietė ir pareigos
1.	Egidijus Zvicevičius	ASU Energetikos ir biotechnologijų inžinerijos instituto docentas, studijų programos komiteto pirmininkas
2.	Kęstutis Venslauskas	ASU Energetikos ir biotechnologijų inžinerijos instituto docentas
3.	Aušra Čiplienė	ASU Energetikos ir biotechnologijų inžinerijos instituto dr., lektorė
4.	Algirdas Jasinskas	ASU Žemės ūkio inžinerijos ir saugos instituto profesorius
5.	Audrius Žunda	ASU Jėgos ir transporto mašinų inžinerijos instituto docentas
6.	Audrius Vaitkevičius	UAB „First Opportunity“ direktorius
7.		Atsinaujinančių energijos išteklių inžinerijos studijų programos pirmosios pakopos studentas

Studijų programos poreikio trumpas pagrindimas:

Iškastinio kuro ir kitų tradicinių gamtos išteklių resursai pasaulyje senka. Vis plačiau ir intensyviau energijos ir kitų medžiagų bei produktų gamybai naudojami atsikuriantys gamtos ištekliai. Vieningai pripažįstama, kad iš atsikuriančių gamtos išteklių didžiausias potencialas būdingas biomasei, kurios apie 90% užauginama arba susidaro tiesiogiai žemės ir miškų ūkiuose bei juose pagamintų produktų perdirbimo pramonėje. Dėl įvairių priežasčių šie ištekliai Lietuvoje naudojami neracionaliai: kasmet nepanaudojama apie 3 mln. kietmetrių kirtimo atliekų (šakų, viršūnių, kelmų), apie 2,4 mln. tonų (beveik 60 % viso kiekio) šiaudų, apie 15 mln. m³ biodujų potencialas, apie 300...500 tūkst. ha ariamos, rentabiliai tradicinei žemės ūkio gamybai netinkamos žemės, baigiamų eksploatuoti durpynų ir t. t. Stinga biomasės gamybos-konversijos specialistų, žinių ir patirties šiems ištekliams efektyviai išnaudoti.

Pirmosios pakopos studijų programa „*Atsinaujinančių energijos išteklių inžinerija*“ skirta rengti specialistus biomasės ir kitų atsinaujinančių energijos išteklių gamybos bei konversijos sričiai, suteikiant studentams bendrainžinerinių žinių, bei žinių apie ne maisto pramonei skirtos biomasės auginimo, nuėmimo, laikymo ir paruošimo perdirbimui technologijas, naudojamus įrengimus ir galimas konversijos bei perdirbimo technologijas. Formuojamas plataus profilio specialistas-bakalauras su daline specializacija vienoje iš biomasės naudojimo-konversijos: biodujų, biokuro, biodegalų ir biomedžiagų, sričių. Apklausti potencialūs darbdaviai savo įmonėse per artimiausius 3...5 metus numato įkurti nuo 25 iki 50 naujų darbo vietų, o iš viso Lietuvos darbo rinkoje prognozuojamas kasmet 30...50 šios srities specialistų poreikis.

Reikalavimai stojantiems:

Vidurinis išsilavinimas.

Karjeros bei tolesnių studijų galimybės:

Studijų programos „*Atsinaujinančių energijos išteklių inžinerija*“ absolventui suteikiama biomasės inžinerijos bakalauro kvalifikacija.

Įgiję inžinerijos žinių ir gebantys valdyti žaliavų srautus bei technologinius procesus, organizuoti biomasės gamybą bei konversiją galėsite dirbti darbų vykdytojais, technologais ir vadovais biomasės gamybos, laikymo, paruošimo perdirbimui ir konversijos, šilumos ir elektros gamybos bei tiekimo įmonėse, savarankiškai užsiimti verslu.

Studijuojant technologinių procesų teorinius ir projektavimo pagrindus taip pat sukaupsite pakankamai gebėjimų bei įgūdžių dirbti konsultantais viešo administravimo, konsultavimo ir projektavimo firmose, tyrėjais mokslo ir mokymo įstaigose.

Absolventai turi galimybę tęsti studijas antrosios pakopos (magistrantūros) studijų programos „*Biomasės inžinerija*“ studijose, o taip pat kitų kryptių magistrantūros studijų programose.

Studijų programos tikslai:

Pagrindinis studijų programos tikslas – parengti plataus profilio inžinierių-bakalaurą darbui atsinaujinančių energijos išteklių srityje, gebantį taikyti teoriniu supratimu ir kritiniu mąstymu pagrįstas žinias bei gebėjimus savarankiškam inžinerinių-techninių-technologinių problemų identifikavimui, analizavimui ir valdymui biomasės gamybos ir konversijos profesinėje veikloje.

Pirmasis dalinis programos tikslas – ugdyti pasaulėžiūrą, kritinį mąstymą ir formuoti pilietinės visuomenės narį, suvokiantį savo pareigas ir teises, puoselėjantį humanizmo idėjas, gebantį savarankiškai tobulinti žinias ir gebėjimus, bendrauti ir bendradarbiauti.

Antrasis dalinis programos tikslas – formuojant profesines kompetencijas, ugdyti kvalifikuotą atsinaujinančių išteklių ir biomasės gamybos bei perdirbimo specialistą, gebantį taikyti ir interpretuoti inžinerijos, agronomijos, miškininkystės, ekologijos ir fundamentaliųjų bei socialinių mokslų žinias technologiniams, inžineriniams ir techniniams uždaviniams spręsti, organizuoti augalinės biomasės auginimą žemės ir miškų ūkiuose, jos paruošimą, laikymą ir perdirbimą, siekiant racionalios gamtos, žmogaus, technikos ir technologinių veiksmų sąveikos.

Trečiasis dalinis programos tikslas – ugdyti būsimų bakalaurų gebėjimus ir įgūdžius profesionaliai veiklai atsinaujinančios energijos iš biomasės gamybos ir panaudojimo srityje.

Studijų programos tikslų, studijų rezultatų ir studijų dalykų sąsajos:

Programos daliniai tikslai	Rezultatų rūšys	Studijų programos rezultatai	Studijų dalykas
Pirmasis dalinis tikslas	Žinios ir jų taikymas	Žinios, reikalingos asmens platesnei erudicijai ir filosofiniams, etiniams bei humanistiniams principais pagrįstai pasaulėžiūrai ugdyti.	Profesinė etika, Filosofija, Psichologija, Gamtos ištekčiai
		Igijus lingvistinių, sociokultūrinių ir tarpkultūrinių žinių veiksmingai ir lanksčiai vartoti kalbą socialiniams ir profesiniams tikslais.	Specialybės kalba, Specialybės užsienio kalba
	Socialiniai gebėjimai	Bendrauti, dalyvauti diskusijose bei rengti specialiuosius tekstus lietuvių ir užsienio kalbomis.	Profesinė etika, Filosofija, Psichologija, Specialybės kalba, Specialybės užsienio kalba, Informacinės technologijos, Ekonomikos ir finansų pagrindai, Vadybos ir teisės pagrindai, Atsinaujinantys energijos ištekčiai, Miškų ūkio pagrindai
	Asmeniniai gebėjimai	Kritiškai mąstyti ir analizuoti, dirbti savarankiškai ir komandoje.	Profesinė etika, Filosofija, Psichologija, Specialybės kalba, Specialybės užsienio kalba I, Specialybės užsienio kalba II, Vadybos ir teisės pagrindai, Technologinė praktika, Inžinerinė-projektinė praktika, Baigiamasis darbas
Antrasis dalinis tikslas	Žinios ir jų taikymas	Žinoti teorinius inžinerijos mokslų pagrindus, suprasti jų svarbą, paskirtį ir pritaikymo principus.	Matematika 1, Matematika 2, Fizika, Chemija, Inžinerinė grafika, Informacinės technologijos, Inžinerinė mechanika, Mašinų mechanika, Termodinamika, Elektrotechnika, Elektronika ir automatinio valdymo sistemos, Technologinių sistemų projektavimas
		Žinoti agro- ir ekotechnologijų, žemės ūkio technikos bei įrangos konstrukcijų, paskirties, darbo ir parinkimo principus.	Agronomijos pagrindai, Miškų ūkio pagrindai, Energetinių žolinių augalų auginimo technologijos, Energetinių sumedėjusių augalų auginimo technologijos, Biomasės auginimo ir priežiūros technika, Biomasės nuėmimo technika, Mikroorganizmų biologija ir biotechnologija, Cheminiai ir biocheminiai biomasės perdirbimo procesai, Biomasės perdirbimo technologiniai procesai, Biomasės konservavimas ir sandėliavimo sistemų inžinerija
		Žinoti ekonominius įmonių veiklos rodiklius ir suvokti vadybinius-teisinius aspektus.	Ekonomikos ir finansų pagrindai, Vadybos ir teisės pagrindai, Žmonių ir mašinų sauga, Inžinerinė-projektinė praktika
		Žinoti tradicinius ir atsinaujinančius gamtinius išteklius, jų potencialą ir įtaką visuomenės raidai bei aplinkai.	Augalų biologija, Gamtos ištekčiai, Atsinaujinantys energijos ištekčiai, Miškų ūkio pagrindai, Mašinų mechanika, Bioskaidžios atliekos, Biomasės konversijos pagrindai, Bendroji ekologija ir aplinkosaugos pagrindai
	Gebėjimai vykdyti tyrimus	Atlikti laboratorinius tyrimus, įvertinti jų duomenis ir gebėti interpretuoti biomasės auginimo, nuėmimo, laikymo ir perdirbimo metu vykstančius cheminius, biocheminius, šilumos ir masės mainų procesus.	Chemija, Agronomijos pagrindai, Augalų biologija, Termodinamika, Energetinių sumedėjusių augalų auginimo technologijos, Biomasės auginimo ir priežiūros technika, Biomasės nuėmimo technika, Biomasės konversijos pagrindai, Mikroorganizmų biologija ir biotechnologija, Cheminiai ir biocheminiai biomasės perdirbimo procesai, Biomasės perdirbimo technologiniai procesai, Biomasės konservavimas ir sandėliavimo sistemų inžinerija
		Specialieji gebėjimai	Taikyti ir tarpusavyje derinti skirtingų sričių žinias, sprendžiant studijų krypties uždavinius ir siekiant racionalaus aplinkos, žmogaus, technikos bei technologinių veiksnių

Programos daliniai tikslai	Rezultatų rūšys	Studijų programos rezultatai	Studijų dalykas
		derinio.	auginimo ir priežiūros technika, Biomasės nuėmimo technika, Biomasės konversijos pagrindai, Mikroorganizmų biologija ir biotechnologija, Cheminiai ir biocheminiai biomasės perdirbimo procesai, Biomasės perdirbimo technologiniai procesai, Biomasės konservavimas ir sandėliavimo sistemų inžinerija, Technologinių sistemų projektavimas, Šilumos, elektros ir dujų tiekimo sistemos, Vidaus degimo varikliai, Biodujų naudojimo technologijos, Biokuro paruošimo konversijai energetinis vertinimas, Triboinžinerija, Bendroji ekologija ir aplinkosaugos pagrindai, Žmonių ir mašinų sauga, Technologinė praktika, Inžinerinė-projektinė praktika, Baigiamasis darbas
		Organizuoti, valdyti ir kontroliuoti biomasės gamybos ir perdirbimo technologijas bei technologinius procesus, laikantis žmogaus ir aplinkos saugos reikalavimų.	Agronomijos pagrindai, Energetinių žolinių augalų auginimo technologijos, Energetinių sumedėjusių augalų auginimo technologijos, Bioskaidžios atliekos, Biomasės auginimo ir priežiūros technika, Biomasės nuėmimo technika, Biomasės konversijos pagrindai, Mikroorganizmų biologija ir biotechnologija, Cheminiai ir biocheminiai biomasės perdirbimo procesai, Biomasės perdirbimo technologiniai procesai, Biomasės konservavimas ir sandėliavimo sistemų inžinerija, Bendroji ekologija ir aplinkosaugos pagrindai, Žmonių ir mašinų sauga, Technologinė praktika, Inžinerinė-projektinė praktika
		Ruošti ir naudoti technologinių elementų brėžiniais, sudaryti technologines schemas.	Inžinerinė mechanika, Mašinų mechanika, Elektrotechnika, Elektronika ir automatinio valdymo sistemos, Bioskaidžios atliekos, Technologinių sistemų projektavimas, Konversijos inžinerija – biokuro inžinerija, Konversijos inžinerija – biodegalų ir biomedžiagų inžinerija, Baigiamasis darbas
	Socialiniai gebėjimai	Gebėti argumentuotai pagrįsti savo požiūrį, analizuojant ir sprendžiant profesinės veiklos problemas, suvokti atsakomybę už veiksmų ir sprendimų poveikį visuomenei ir aplinkai.	Studijų dalykų visuma
	Asmeniniai gebėjimai	Įgyti veiksmų planavimo, įvairiapusio vertinimo ir inžinerinio sprendinio paieškos, erdvinio mąstymo ir projektavimo gebėjimų bei įgūdžių.	Studijų dalykų visuma
Trečiasis dalinis tikslas	Žinios ir jų taikymas	Žinoti ir suprasti biomasės konversijos produktų gamybos teorinius principus, jų panaudojimo galimybes.	Atsinaujinantys energijos ištekliai, Biomasės konversijos pagrindai, Konversijos inžinerija – biodujų inžinerija, Konversijos inžinerija – biokuro inžinerija, Konversijos inžinerija – biodegalų ir biomedžiagų inžinerija, Šilumos, elektros ir dujų tiekimo sistemos, Vidaus degimo varikliai, Biokuro paruošimo konversijai energetinis vertinimas, Triboinžinerija
	Specialieji gebėjimai	Vertinti konversijos technologijas, technologinius procesus ir įrangą, o taip pat biomasės ir jos konversijos produktų kokybę.	Energetinių žolinių augalų auginimo technologijos, Energetinių sumedėjusių augalų auginimo technologijos, Mikroorganizmų biologija ir biotechnologija, Cheminiai ir biocheminiai biomasės perdirbimo procesai, Biomasės perdirbimo technologiniai procesai, Biomasės konservavimas ir sandėliavimo sistemų inžinerija, Konversijos inžinerija – biodujų inžinerija, Konversijos inžinerija – biokuro inžinerija, Konversijos inžinerija – biodegalų ir biomedžiagų inžinerija, Biokuro paruošimo konversijai energetinis vertinimas, Triboinžinerija, Žmonių ir mašinų sauga, Technologinė praktika, Inžinerinė-projektinė praktika, Baigiamasis darbas
		Diegti ir valdyti biomasės konversijos ir jos produktų panaudojimo technologijas bei technologinius procesus.	Konversijos inžinerija – biodujų inžinerija, Konversijos inžinerija – biokuro inžinerija, Konversijos inžinerija – biodegalų ir biomedžiagų inžinerija, Šilumos, elektros ir dujų tiekimo sistemos, Vidaus degimo varikliai, Biodujų naudojimo technologijos, Inžinerinė-projektinė praktika

Programos daliniai tikslai	Rezultatų rūšys	Studijų programos rezultatai	Studijų dalykas
	Socialiniai gebėjimai	Gebėti perteikti studijų ir veiklos srities žinias.	Studijų dalykų visuma
	Asmeniniai gebėjimai	Atvirumas pasauliui, kūrybiškumas, nuolatinio savęs tobulinimo poreikio suvokimas bei įgūdžiai.	Studijų dalykų visuma
Vertybinės nuostatos		Sąžiningumas, darbštumas, pareiškimas, pasitikėjimas savimi ir pagarba kitam asmeniui bei aplinkai.	Studijų dalykų visuma

**Pirmosios pakopos
Atsinaujinančių energijos išteklių inžinerijos studijų programos planas**

Eil. Nr.	Studijų dalykai, praktikos	Apimtis		Semestras	
		ECTS kr.	valandomis	nuolatinėms studijoms (NL)	iššęstinėms studijoms (I)
BENDRIEJI UNIVERSITETINIŲ STUDIJŲ DALYKAI (18 kr.)					
1.	Filosofija	3	80	1	1
2.	Specialybės kalba	3	80	1	1
3.	Psichologija	3	80	2	2
4.	Profesinė etika	3	80	2	3
5.	Specialybės užsienio kalba 1	3	80	2	2
6.	Specialybės užsienio kalba 2	3	80	3	3
Iš viso:		18	480	x	x
STUDIJŲ PAGRINDINĖS KRYPTIES (ŠAKOS) IR SU JA SUSIJĘ STUDIJŲ DALYKAI, PRAKTIKOS, BAIGIAMIEJI ATSISKAITYMAI (194 kr.)					
7.	Matematika 1	10	267	1	1
8.	Fizika	6	160	1	3
9.	Informacinės technologijos	3	80	1	1
10.	Augalų biologija	5	134	1	3
11.	Matematika 2	6	160	2	2
12.	Inžinerinė grafika	6	160	2	2
13.	Gamtos išteklių	3	80	2	2
14.	Agronomijos pagrindai (su 2 kr. mokomąja praktika)	6	160	2	4

Eil. Nr.	Studijų dalykai, praktikos	Apimtis		Semestras	
		ECTS kr.	valandomis	nuolatinėms studijoms (NL)	ištęstinėms studijoms (I)
15.	Atsinaujinantys energijos ištekliai	5	134	3	4
16.	Chemija	8	214	3	4
17.	Miškų ūkio pagrindai (su 1 kr. mokomąja praktika)	5	134	3	5
18.	Inžinerinė mechanika	6	160	3	5
19.	Mašinų mechanika	5	134	4	6
20.	Termodinamika	5	134	4	5
21.	Elektrotechnika	4	106	4	6
22.	Energetinių žolinių augalų auginimo technologijos	4	106	4	5
23.	Energetinių sumedėjusių augalų auginimo technologijos	4	106	4	6
24.	Technologinė praktika	5	134	4	8
25.	Vadybos ir teisės pagrindai	6	160	5	8
26.	Biomosės auginimo ir priežiūros technika	6	160	5	6
27.	Mikroorganizmų biologija ir biotechnologija	6	160	5	7
28.	Technologinių sistemų projektavimas	6	160	5	7
29.	Bioskaidžios atliekos	6	160	5	8
30.	Ekonomikos ir finansų pagrindai	6	160	6	9
31.	Biomosės nuėmimo technika	8	213	6	7
32.	Cheminiai ir biocheminiai biomasės perdirbimo procesai	4	107	6	8
33.	Biomosės konversijos pagrindai	5	134	6	9
34.	Inžinerinė-projektinė praktika	7	186	6	10
35.	Bendroji ekologija ir aplinkosaugos pagrindai	6	160	7	11
36.	Biomosės konservavimas ir sandėliavimo sistemų inžinerija	5	134	7	9
37.	Biomosės perdirbimo technologiniai procesai	4	107	7	10
38.	Elektronika ir automatinio valdymo sistemos	6	160	8	10
39.	Žmonių ir mašinų sauga	5	134	8	10
40.	Baigiamasis darbas	12	320	8	12
Iš viso:		194	5178	x	x
UNIVERSITETO NUSTATYTI IR STUDENTO PASIRENKAMI DALYKAI, SKIRTI GILESNEI SPECIALIZACIJAI TOJE PAČIOJE KRYPTYJE, TAIP PAT STUDENTO LAISVAI PASIRENKAMI STUDIJŲ DALYKAI (28 kr.)					
<i>Pirmasis alternatyviųjų dalykų derinys – BIODUJŲ INŽINERIJA (16 kr.)</i>					

Eil. Nr.	Studijų dalykai, praktikos	Apimtis		Semestras	
		ECTS kr.	valandomis	nuolatinėms studijoms (NL)	ištęstinėms studijoms (I)
41.	Konversijos inžinerija – biodujų inžinerija	7	186	7	11
42.	Šilumos, elektros ir dujų tiekimo sistemos	5	134	7	11
43.	Biodujų naudojimo technologijos	4	106	8	12
<i>Antrasis alternatyviųjų dalykų derinys – BOKURO INŽINERIJA (16 kr.)</i>					
41.	Konversijos inžinerija – biokuro inžinerija	7	186	7	11
42.	Šilumos, elektros ir dujų tiekimo sistemos	5	134	7	11
43.	Biokuro paruošimo konversijai energetinis vertinimas	4	106	8	12
<i>Trečiasis alternatyviųjų dalykų derinys – BIODEGALŲ IR BIOMEDŽIAGŲ INŽINERIJA (16 kr.)</i>					
41.	Konversijos inžinerija – biodegalų ir biomedžiagų inžinerija	7	186	7	11
42.	Vidaus degimo varikliai	5	134	7	11
43.	Triboinžinerija	4	106	8	12
<i>Laisvai pasirenkami studijų dalykai (12 kr.)</i>					
44-47.	Viso 4 dalykai po 3 kr.	12	320	3, 4, 7, 8	3, 4, 9, 12
Iš viso:		28	746	x	x
Bendra praktikų apimtis studijų programoje		15	400	x	x
Bendra baigiamųjų atsiskaitymų apimtis studijų programoje		12	320	x	x
Bendra studijų programos apimtis		240	6404	x	x